

Doktorgrad på informasjonsteknologi og utvikling

Bjørn Furuholt disputerer fredag 12. juni ved Aalborg Universitet med avhandlingen:

*"Bridging the Digital Divide:
Sustainable Supply and Demand of Internet Access in Developing Countries"*

Disputasen foregår ved Universitetet i Agder (UiA), i Kristiansand fra kl. 13.00 i Aud B2-003

Sammendrag

Tema for avhandlingen er informasjonsteknologi (IT) og utvikling og den handler om hvordan IT kan bidra til utvikling i utviklingsland ved å gi folk bærekraftig tilgang til informasjon og kunnskap og til kommunikasjon med andre mennesker via Internett.

Selv om det er bredt akseptert at IT har en viktig rolle i utvikling av fattige land, ser vi at folk flest i disse landene ikke har tilgang til IT generelt og til Internett. Denne situasjonen blir ofte betegnet som et digitalt skille og er en av de viktigste hindringene for at IT kan bidra til å skape utvikling.

For at teknologien skal kunne være med og skape utvikling i utviklingsland, må det digitale skillet reduseres eller fjernes helt, ved å gi folk bærekraftig tilgang til IT og Internett. Siden folk i disse landene sjelden har råd til eget datautstyr og tilgang til Internett, er de avhengige av offentlige tilbud slik som Internettkaféer, telesentre, biblioteker etc. Avhandlingen reiser derfor følgende forskningsspørsmål:

*Hva påvirker bærekraften til offentlig Internett-tilgang i utviklingsland,
fra henholdsvis tilbuds- og etterspørselsiden?*

For å svare på dette spørsmålet har jeg tatt i bruk en induktiv tilnærming og har benyttet en forskningsstrategi som kalles analytisk forskning, som ikke tidligere har blitt benyttet i særlig grad i forskning innen informasjonssystemer. Jeg har anvendt denne strategien på en ny måte, ved å benytte ti av mine egne publiserte forskningsartikler som datakilde for utvikling av ny teori.

Avhandlingen består derfor av to hoveddeler. Den første delen er de ti artiklene som er basert på primærdata og som hver for seg presenterer bidrag til å forstå spredning og bruk av IT og Internett i utviklingsland. Den andre delen bygger på disse resultatene, og bringer frem ny teori som beskriver de underliggende faktorer som påvirker bærekraften til offentlig Internett-tilgang i utviklingsland, dvs. elementer som bidrar til bærekraft, både fra tilbuds- og etterspørselsiden, med et spesielt fokus på etterspørselsiden som hittil i liten grad har vært behandlet i eksisterende litteratur.

Tilbudssidens bærekraft påvirkes av to hovedgrupper av faktorer:

- ledelse
- kontekst og politikk

mens bærekraften på etterspørselsiden påvirkes av:

- økonomi
- nytteverdi
- kunnskap og bevissthet
- kontekst.

Alle disse hovedgruppene består igjen av et antall undergrupper, og der finnes flere sammenhenger mellom tilbuds- og etterspørselfaktorene.

Avhandlingen bidrar til ny kunnskap på to områder: med ny teori om bærekraftig offentlig Internett-tilgang i utviklingsland, og dessuten med ny og kreativ bruk av en kjent forskningsmetode, analytisk forskning.

Basert på denne forskningen foreslår jeg noen initiativ som kan bidra til økt bærekraft av offentlig Internett-tilgang. Generelt sett går disse rådene ut på å legge til rette for samarbeid mellom offentlig og privat sektor, dvs. mellom lokale entreprenører som driver Internettkaféer og lokale offentlige institusjoner.

Teoriene må i neste omgang verifiseres, og jeg ser spesielt frem til å prøve dem ut i nye sammenhenger, for eksempel ved bruk av mobil teknologi som har spredd seg raskt, ikke minst i utviklingsland, og innen spesielle anvendelsesområder, som e-forvaltning og e-demokrati.